

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 002-01-1/2020/4
Ljubljana, 23. 1. 2020

EPA 967-VIII

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F in 81/18 – odl.US) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 40. seji 21. 1. 2020 sprejela naslednje

M n e n j e

k Poročilu o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za leto 2018

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: Komisija) je obravnavala Poročilo o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za leto 2018 (v nadaljevanju: Poročilo), ki ga je Državnemu zboru na podlagi 15. člena Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 30/18) v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Dopolnilno obrazložitev je podal Uroš Vajgl, vodja Sektorja za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč na Ministrstvu za zunanje zadeve. Poudaril je, da je pri pripravi Poročila Ministrstvo za zunanje zadeve upoštevalo pravila Odbora za razvojno sodelovanje OECD za poročanje o uradni razvojni pomoči, določila Resolucije o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije in Strategijo mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije do leta 2030. Navedel je podatke o obsegu uradne razvojne pomoči Slovenije, in sicer je bilo leta 2018 za mednarodno razvojno sodelovanje namenjenih 70,76 milijona evrov, kar predstavlja 0,16 % bruto nacionalnega dohodka (v nadaljevanju: BND). Naša država se je zavezala, da si bo prizadevala povečati uradno razvojno pomoč na 0,33 % BND do leta 2030. Enako velja za države, ki so postale članice EU po letu 2002. Zaveza EU za isto obdobje je 0,7 % BND. Največji delež razpoložljive dvostranske pomoči Slovenija tradicionalno namenja regiji Zahodnega Balkana, v letu 2018 posamično največ Srbiji. V evropskem sosedstvu je sodelovanje najobsežnejše z Ukrajino, z razvojnim sodelovanjem pa smo prisotni tudi v najmanj razvitih državah, ki to pomoč najbolj potrebujejo, v posameznih državah Podsaharske Afrike. Prednostno je bila dvostranska razvojna pomoč namenjena področju izobraževanja, kjer se sredstva namenjajo predvsem za štipendije, oprostitev šolnin, študij študentov iz partnerskih držav v RS itd. Naslednja pomembna vsebinska področja so dobro upravljanje in krožno gospodarstvo, trajnostno upravljanje z vodnimi viri in boj proti podnebnim spremembam. Pri spodbujanju sodelovanja nevladnih organizacij, zasebnega sektorja in posameznikov tako pri izvajanju, kot tudi pri financiranju razvojnega sodelovanja, je izpostavil sodelovanje z izvajalskimi ustanovami kot so ITF, Center za

evropsko prihodnost, Center za mednarodno sodelovanje in razvoj ter Centru za razvoj financ. Poudaril je, da mednarodno razvojno sodelovanje predstavlja zelo pomemben instrument zunanje politike Slovenije ter vpliva na varnost in stabilnost v bližnji soseščini ter hkrati krepi gospodarstvo v partnerskih državah, kar ima vzajemne koristi.

V razpravi so člani Komisije izpostavili:

Opazen je podatek o višini sredstev, ki se nanaša na oprostitve šolnin v letu 2018. Oprostitve šolnin, ki se štejejo v uradno razvojno pomoč, predstavljajo največjo kategorijo v okviru dvostranske razvojne pomoči (8.911.000 evrov). Izraženo je bilo mnenje, da so oprostitve šolnin netransparentno prikazane. Zastavljeno je bilo vprašanje, katerim visokošolskim ustanovam so bila ta sredstva dodeljena in ali so bile v tej skupini tudi zasebne visokošolske institucije. Nadalje je bil izražen interes za pojasnilo za kakšne vrste denarnih tokov gre v tem primeru: ali vlada sofinancira šolnine v obliki refundacije izvajalcem. Pojasnjeno je bilo, da gre za brezplačne programe izobraževanja in šolanja na dodiplomski in podiplomski ravni, ki so jih v letu 2018 koristili študenti posameznih držav Zahodnega Balkana. Glavni financer je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Ne pride pa do neposredne refundacije iz naslova oprostitve šolnin posameznim visokošolskim institucijam.

Člani Komisije ugotavljajo, da izvaja programe in projekte bilateralne razvojne pomoči tudi Center za mednarodno sodelovanje in razvoj (CMSR). Glede na izražen dvom, da ni zagotovljena dovolj visoka stopnja preglednosti pri dodeljevanju sredstev v okviru bilateralne razvojne pomoči, so bila zastavljena naslednja vprašanja: ali odločitev za podporo ali zavrnitev določenega projekta s področja uradne razvojne pomoči temelji na predpisih o javnem naročanju in javnih finančah, ali pa temelji zgolj na presoji CMSR; ali je omogočena enakovredna obravnava gospodarskih subjektov v okviru izbire izvajalca projekta; ali je možno opraviti, na podlagi vnaprej določenih kriterijev, oceno uspešnosti posameznega izvedenega projekta. Ob tem je bilo poudarjeno, da je za učinkovit sistem dodeljevanja pomoči pomembno tudi sodelovanje in vključevanje naših gospodarskih družb, saj se s tem sinergijski učinki teh pomoči povečajo. Seveda pa mora tudi izbira naših družb potekati na načelih transparentnosti in konkurenčnosti. Predstavnik Ministrstva za zunanje zadeve je zagotovil, da se pri izvedbi analize predlaganega projekta s strani javnega subjekta za donacijo in proučitvi možnosti njegovega sofinanciranja, upošteva cilj mednarodnega razvojnega sodelovanja ter zakonska in izvedbena določila zakona, resolucije, OECD standardov in pogodbe o financiranju.

* * *

Ob koncu obravnave je Komisija sprejela naslednje **s k l e p e** :

1. Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve ugotavlja, da se je seznanila s Poročilom o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za leto 2018.

2. Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve poziva Vlado RS, da pod okriljem Kabineta predsednika Vlade RS vzpostavi medresorsko koordinacijo strateških razvojnih usmeritev javnega zavoda IZUM in mreže COBISS.Net ter politično-diplomatskih aktivnosti za uveljavitev slovenskih interesov v ciljnih državah projekta COBISS.Net ter da zadevni projekt umesti med strateške projekte mednarodnega razvojnega sodelovanja Republike Slovenije in Evropski komisiji predlaga financiranje širitve mreže COBISS.Net iz evropskih sredstev v okviru programa predpristopne pomoči IPA.

3. Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve poziva Ministrstvo za zunanje zadeve, da ji posreduje pisno informacijo o delovanju Centra za mednarodno sodelovanje in razvoj (CMSR) pri določitvi oziroma izbiri projektov in izvajalcev mednarodnega razvojnega sodelovanja in zagotavljanju preglednosti dodeljevanja sredstev v okviru teh procesov.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Bojan Kekec.

Sekretarka
Lilijana Žurman

Predsednik
Bojan Kekec, l.r.